

HET NOODPAKKET

Universitair docent IT-recht en cyberveiligheid Evgeni Moyakine, van de Rijksuniversiteit Groningen.

Wat is een cyberaanval en wat doe je ertegen?

REMCO VAN VELUWEN

Opeens is je hele financiële administratie weg of is jouw computer 'gegijzeld' totdat je veel geld overmaakt. Hoe wapen je je tegen een cyberaanval en wat is dat eigenlijk? DVHN zet enkele tips op een rij.

Ze liggen meer op de loer dan ooit: cyberaanvallen. Volgens experts is onze nationale veiligheid in gevaar. De overheid doet van alles aan om daar werk van te maken, maar hoe kunnen burgers zorgen dat hun eigen digitale veiligheid erop vooruitgaat? En wat is een cyberaanval eigenlijk?

Een cyberaanval is een doelbewuste, kwaadaardige actie via een computer om iemand schade toe te brengen. Zo'n aanval kan bedoeld zijn om te spioneren, te saboteren of om iemand af te persen. Ook 'slimme-apparaten' die verbonden zijn met het internet zoals sommige bewakingscamera's, televisies of wasmachines kunnen worden overgenomen.

RAMEN DICHTHOUDEN

Er zijn verschillende soorten cyberaanvallen, legt universitair docent Evgeni Moyakine van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) uit. Hij is deskundige op het gebied van IT-recht en digitale veiligheid. Zo heb je 'malware', waarbij hackers je computer binnendringen en beschadigen. Of 'ransomware', waarbij ze losgeld vragen voor je weer toegang hebt tot bestanden. En bij een DDoS-aanval zorgen hackers dat een website crasht, waardoor je er niet meer bij kunt.

Eenvoudige cyberaanvallen kun je vergelijken met het laten openstaan van een raam als je niet thuis bent. Een langslappende dief kan dan zo naar binnen. Criminelen zoeken de hele dag door naar openstaande 'digitale ramen'. Gelukkig zijn er een paar simpele manieren om die ramen zo veel mogelijk dicht te houden. Moyakine zet enkele tips op een rij om je te wapenen tegen cyberaanvallen.

1) GEBRUIK VEILIGE WACHTWOORDEN

Sterke wachtwoorden maken het moeilijker voor kwaadwillenden om bij je gegevens te komen. Hoe langer een wachtwoord, hoe beter. Gebruik bijvoorbeeld een zinnetje dat je makkelijk kunt onthouden en stop daar ook getallen en bijzondere tekens in. Gebruik voor elk account een ander wachtwoord en verander

het meteen als je bang bent dat iemand het heeft gekraakt heeft.

Vind je het lastig om zoveel wachtwoorden te onthouden? Speciale programma's, zogeheten wachtwoordmanagers, maken als het ware een digitale 'kluis' waar al je wachtwoorden veilig zijn opgeslagen en vullen ze automatisch voor je in. Hackers kunnen onmogelijk bij alle wachtwoorden in die kluis.

2) UPDATE ZO VAAK MOGELIJK

Het updaten van apparaten is belangrijk om te voorkomen dat ze een doelwit worden voor boeven. Update je computer, je router, je beveiligingscamera's en je slimme verlichting regelmatig. Check of updates nodig zijn en installeer ze meteen zodra het kan. Het kost weinig moeite, maar bespaart je mogelijk een hoop ellende.

3) GEBRUIK EEN VIRUSSCAN

Het kost mogelijk een paar centen, maar een virusscanner op je computer kan goud waard zijn. Zo'n antivirusproduct beschermt je tegen veel voorkomende virussen, wormen en trojans. Dat zijn allemaal verschillende soorten aanvallen, de scanner is op ze allemaal voorbereid. De scanner herkent kwaadaardige bestanden en verwijdert deze of plaatst ze in quarantaine, zodat virussen zich niet op je apparaat kunnen verspreiden.

4) MAAK BACK-UPS

Als je toch gehackt wordt, kun je alles kwijt zijn. Maak daarom voor de zekerheid regelmatig een kopie van je bestanden op je computer en telefoon. Een back-up maken werkt verschillend voor verschillende apparaten. Gebruik voor je pc bijvoorbeeld een externe harde schijf die je na de back-up kunt loskoppelen.

5) CHECK ALTIJD VOOR JE KLIKT

Het is precies waar hackers op hopen: dat je op een ondoordacht moment bij het openen van een mailtje toch uit nieuwsgierigheid op een linkje klikt. Nooit doen. Zweef met je muis boven de link voor je 'm aanklikt. Vaak kun je dan al zien of de website achter de link er wel betrouwbaar uitziet of niet. Wees op een tablet of telefoon extra voorzichtig en klik nooit zomaar op een link.

Gebruik bij twijfel de website www.checkjelinkje.nl om zeker van je zaak te zijn. Bang dat je toch de fout in bent gegaan? Op de website haveibeenpwned.com zie je of je gegevens zijn gelekt.

In één van de slaapkamers kwam een intens oranje-rode kleur onder de witte verf tevoorschijn.

Huis vol kleur te koop in Warffum

MARJOLIJN VAN RAAIJ

Paul staat in de overloop van de woning aan de Oosterstraat. „Zo was het origineel”, zegt hij, om zich heen gebarend. De muren met lambriserings, de deuren en het plafond: ze hebben allemaal dezelfde peerachtig groene kleur. Die kleur passeerde schilder Ekke Kleima (1899-1958), lid van het bekende Groninger kunstenaarscollectief De Ploeg, vermoedelijk óók dagelijks als hij 's ochtends de trap afliep.

De kunstenaar woonde bijna dertig jaar in het huis, dat in 1930 werd gebouwd door Job Hansen, medelid van De Ploeg. Paul en Dewi's buurvrouw maakte Kleima nog mee. „Zij zei dat het huis, toen Kleima er woonde, één grote kleurenboel was.” Een expert krabde de witte verf voorzichtig weg en vond in elke kamer een andere, vrolijke kleur.

Gewapend met kleurstalen wisten de nieuwe inwoners de kleuren te recreëren. In veel van de kamers hebben de muren weer hun originele tintje aangenomen. Groen, rood,

Toen Paul (66) en Dewi (56) Elbers hun rijksmonumentale huis in Warffum kochten, waren alle muren wit. Onder de blanco verf kwam een feest aan kleuren tevoorschijn. En een bijzonder stukje Groningse kunstgeschiedenis.

Hoekraam waar de late middagzon binnen valt.

Paul en Dewi Elbers op de kleurige overloop.

Het huis van Paul en Dewi, aan de Oosterstraat in Warffum.
 FOTO'S: ANJO DE HAAN

oranje, geel: het doet recht aan de creatieve geschiedenis van het huis.

HELE HUIS PLAT

Paul en Dewi belandden in 2018 als derde eigenaren in het huis. Het artistieke karakter van de woning past wel bij ze, zeggen ze. Paul is muzikant, Dewi's schilderijen vullen de muren.

Paul en Dewi ontmoetten elkaar in Indonesië, waar Dewi vandaan komt. Ze woonden er ruim twintig jaar. Toen hun twee kinderen een studie moesten kiezen wilden ze allebei naar Groningen. Hun ouders besloten mee te gaan.

Het werd een huis in bevangsgebied. Op een gekke manier voelde dat wel bekend, want het stel maakte in Indonesië de zware Yogyakarta-beving van 2006 van dichtbij mee. Dewi: „Het huis van mijn ouders is helemaal ingestort. Alleen het buitenhuisje stond nog overeind.” Haar vader en moeder bleven ongedeerd, voegt ze er snel aan toe. Paul knikt. „Maar we zijn dus wel wat gewend.”

Een mogelijke koper voor hun geliefde huis heeft zich al gemeld. Hoe voelt het om te vertrekken? Paul en Dewi zijn even stil. „Ja, het is wat”, zegt Paul dan. Het stel begint hun leeftijd te voelen, het onderhoud aan het huis is niet niks. „We wisten toen we hier kwamen dat we waarschijnlijk weer zouden vertrekken als de kinderen wat ouder waren.” Misschien gaan ze terug naar Indonesië, het land waar ze zo van houden.

Zoals Dewi zich liet inspireren door het huis en de omgeving, zo deed ook Kleima dat. In de keuken staat een warmrode servieskast naast een raam met blauwe gordijnen. Paul laat op zijn telefoon een schilderij zien dat de schilder maakte van het uitzicht uit hetzelfde keukenraam. De gebouwen zijn veranderd, maar het stratenpatroon lijkt hetzelfde: de weg, geflankeerd door bomen, loopt schuin weg. Op het canvas heeft het

gras dezelfde groene kleur als de overloop in huis.

AERODYNAMISCH

Paul heeft plezier in de rijke details van het huis. Neem het dakraam op de eerste verdieping, dat zich uitstrekt van de overloop tot boven het voormalige atelier. Buiten, in de tuin, wijst Paul naar het dak. Een rij schoorstenen is overdekt met een lange glazen plaat. „Dat is meestal staal of iets dergelijks”, zegt hij. „Maar dat zou licht wegnemen van het dakraam naast de schoorstenen, en dus van het atelier, dus is gekozen voor glas.”

Dan is er de lichtval door de vele andere ramen. ‘s Ochtends vroeg komt het eerste licht naar binnen door het raam in de eetkamer. Een paar uur later schijnt de zon door een hoekraam in de woonkamer. Op het warmste moment van de dag staat ‘ie op een blinde muur, om rond 16.00 uur weer tevoorschijn te komen door een hoekraam aan de andere kant van de kamer. „Ik denk dat Hansen en Kleima dat heel bewust hebben gedaan”, zegt Paul.

Nog zoiets: het huis heeft een groot, schuin dak, gericht op het noordoosten. „Dat is vaak de guurste wind, en die glijdt zo over het huis heen.” Paul gebaart enthousiast. „Het is aerodynamisch!”

Gemakkelijk is het niet, het vertrek. Paul:

“

GEPROBEERD OM MEER AANDACHT TE KRIJGEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN HET HUIS

Het oplopend schuin dak.

Het ontbijthoekje.

In de keuken.

Het grote raam in de woonkamer.

Wie was Ekke Kleima?

Ekke Kleima werkte in Warffum als leraar aan de Rijks-hbs. Hij was opgeleid als werktuigbouwkundige, en doceerde onder meer wiskunde, natuurkunde en mechanica. Het schilderen leerde hij zichzelf aan, in 1926 sloot hij zich aan bij De Ploeg. „Je wordt direct vrolijk van het schilderwerk van Kleima”, zegt De Ploegkenner Richard ter Borg. „Dat is best apart, want zijn hoogtijdagen liggen in de jaren dertig.” Crisistijd, verheldert Ter Borg. „De werken van de Groninger Ploeg uit die tijd zijn over het algemeen hele zonnige schilderijen. Het Duitse expressionisme van toen is veel somberder.”

Maar Kleima liet graag de zon schijnen, zegt Ter Borg. In zijn werk en in zijn huis. „Kleima is een schilder die met name met zijn kleurenpalet tot de verbeelding sprak.”

Het feit dat Kleima een baan had als leraar betekende dat hij niet hoefde te leven van zijn schilderijen. „Mischien dat hij daarom wat minder aan de weg timmerde. De meeste interesse voor zijn werk ontstond na zijn overlijden.”

„Het is zo'n leuke woning. Dit huis was een enorme verrassing. Neem die kleuren: dat wisten we niet toen we hier kwamen. Het stond niet in de monumentomschrijving.” Door de jaren dat het stel in het huis woonde, voelde het alsof ze langzaam de details ontdekten die Kleima en Hansen er zorgvuldig in verwerkten.

„We hebben geprobeerd om wat meer aandacht te krijgen voor de geschiedenis van het huis. Het is hopen dat een volgende eigenaar het huis net zo bijzonder vindt als wij.”